

Juryrapport Taalboekenprijs 2022

De taalboekenprijs van Onze Taal, het Algemeen-Nederlands Verbond en dagblad *Trouw*, is een prijs voor het beste taalboek van het afgelopen jaar – een boek dat bedoeld is voor een breed publiek, en dat oorspronkelijk, goed geschreven en taalkundig relevant is. De prijs wordt dit jaar voor de vierde keer uitgereikt. De groslijst, oftewel longlist, bevatte zo'n vijftien titels, en dat is wat minder dan de afgelopen jaren. Desondanks kostte het geen enkele moeite om tot een aantrekkelijke en gevarieerde shortlist van vijf kwalitatief hoogstaande publicaties te komen. In alfabetische volgorde waren dat:

1. *Atlas van het dialect in Vlaanderen* van Johan De Caluwe e.a. Een aantrekkelijk en onderhoudend lees- en bladerboek over de rijkdom van het Vlaamse dialectlandschap. (Lannoo)
2. *Grote geschiedenis van de Nederlandse taal* van Jelle Stegeman. Een lijvige en veelomvattende studie van hoe het Nederlands zich door de eeuwen heen gevormd heeft. (Amsterdam University Press)
3. *Tot in de puntjes ...* van Miet Ooms. Een gids voor het gebruik van leestekens, en tegelijkertijd een leesboek over de geschiedenis en ontwikkeling van onze interpunctie. (Sterck & De Vreese)
4. *Vertalen in de Nederlanden* van Ton Naaijkens e.a. Vijf experts geven een beeld van de vertaalpraktijk in de Lage Landen door de eeuwen heen. (Boom)
5. *Zeven talen in zeven dagen* van Gaston Dorren. Hoe tem je een nieuwe vreemde taal? Door ze te vergelijken met de talen die je al kent. (Athenaeum–Polak & Van Genneep)

Vijf bijzondere taalboeken, die de jury met veel plezier gelezen heeft, en die eigenlijk alleen als overeenkomst hadden dat ze nogal van elkaar verschilden – qua onderwerp, maar vooral ook qua aanpak: van het inzoomen op punten en komma's tot brede overzichten die vele eeuwen beslaan. Dat belette de jury niet om eensgezind tot een overtuigende winnaar te komen: een indrukwekkende geschiedschrijving, gedegen én informatief, met aandacht voor de grote lijnen en de kleine details, waarin een

boeiend en veelzijdig beeld wordt geschetst van de rijke vertaalcultuur in de Lage Landen vanaf de Middeleeuwen: *Vertalen in de Nederlanden*, van vijf prominente vertaalkundigen: Theo Hermans, Cees Koster, Inger Leemans, Ton Naaijken en Dirk Schoenaers.

Vertalen in de Nederlanden is een zeer complete geschiedschrijving van de vertaalpraktijk in de Lage Landen, vanaf de vroege Middeleeuwen tot nu – het is voor het eerst dat dit brede onderwerp in één publicatie wordt beschreven. En als daar één ding uit duidelijk wordt, dan is het wel het grote belang van vertalingen voor de vorming van onze cultuur en taal. Vertalingen ontsluiten andere culturen voor ons, ze verbreden ons wereldbeeld en verrijken onze taal. De rol van vertalers en tolken als overbrengers van kennis en ideeën is dus veel groter dan veel mensen zich realiseren. De vijf auteurs van *Vertalen in de Nederlanden* weten dit zeer goed duidelijk te maken. Ze leggen daarbij het zwaartepunt bij de vertaling van literaire en wetenschappelijke teksten, maar uiteraard komt ook de Bijbel aan de orde.

De vijf hoofdstukken geven samen een caleidoscopisch en gedetailleerd beeld van de praktijk van het vertaalbedrijf, met alle actoren, gebeurtenissen en ontwikkelingen die er een bepalende rol in hebben gespeeld. Al die informatie wordt zeer toegankelijk gepresenteerd. De vele voorbeelden zijn goed gekozen en vaak verrassend; de besprekingen daarvan zijn helder en ter zake. Ook aan de vormgeving en de illustraties is veel zorg besteed.

Dit is, kortom, een boek dat het verdient om ver buiten de (ver)taalwereld gelezen te worden!

Den Haag, 28 september 2022

De jury: Ton den Boon, Peter Debrabandere, Nelleke Noordervliet, Vibeke Roeper en Geertje Slangen.